S 58/01-1602/01 V Brně dne 24.9.2001

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 58/01, zahájeném dne 16. července 2001 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, a v souladu s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, na návrh účastníka řízení, jímž je společnost Kuraray Specialities Europe GmbH, se sídlem Mainzer Landstrasse 16, D-603 25 Frankfurt am Main, Germany, zastoupená na základě plné moci ze dne 12.7.2001 Mgr. Luďkem Vránou, advokátem Linklaters, v.o.s., se sídlem Palác Myslbek, Na Příkopě 19, 117 19 Praha 1, ve věci povolení spojení podniků ve smyslu § 13 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, vydává toto

r o z h o d n u t í :

Spojení podniků, ke kterému došlo ve smyslu § 12 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže na základě Dohody o koupi a prodeji aktiv ze dne 9. července 2001, v jejímž důsledku nabyla společnost Kuraray, se sídlem Mainzer Landstrasse 16, D-603 25 Frankfurt am Main, Germany veškerá obchodní aktiva ve společnosti Clariant GmbH, se sídlem v SRN, týkající se obchodu s polyvinylalkoholy a polyvinylbutyralem, se dle § 16 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže,

p o v o l u j e.

O d ů v o d n ě n í :

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) zahájil dne 16. července 2001 na návrh společnosti Kuraray Specialities Europe GmbH, se sídlem Mainzer Landstrasse 16, D-603 25 Frankfurt am Main, Germany (dále jen „Kuraray“), zastoupené Mgr. Luďkem Vránou, advokátem Linklaters, v.o.s., se sídlem Palác Myslbek, Na Příkopě 19, 117 19 Praha 1, správní řízení ve věci udělení povolení ke spojení společnosti Kuraray a části podniku Clariant GmbH, zabývající se obchodem s polyvinylalkoholy (PVA) a polyvinylbutyralem (PVB), ve smyslu § 15 a násl. zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže (dále jen „zákon“).

Podle § 15 odst. 2 zákona má v případě spojení nabytím podniku jiného soutěžitele nebo jeho podstatné části povinnost podat návrh na povolení spojení soutěžitel, který má podnik jiného soutěžitele

nebo jeho podstatnou část nabýt. Tímto soutěžitelem je společnost Kuraray, která je také ve smyslu § 21 zákona účastníkem daného správního řízení.

Po obdržení písemného návrhu na zahájení správního řízení Úřad zjistil, že podání neobsahuje veškeré náležitosti, a proto jej rozhodnutím č.j. S 58A/01-996/01-OF ze dne 18.7.2001 přerušil ve smyslu § 29 odst. 1 správního řádu do doby odstranění nedostatků podání.

Dne 27.8.2001 byly vyžádané náležitosti podání doplněny a počínaje tímto dnem Úřad, v souladu s § 29 odst. 4 správního řádu, pokračoval ve správním řízení, což bylo účastníku řízení oznámeno dopisem č.j. S 58/01-1383/01-OF.

Ke spojení soutěžitelů došlo na základě Dohody o koupi a prodeji aktiv ze dne 9. července 2001, kterou uzavřela společnost Kuraray se společností Clariant GmbH, se sídlem v SRN, s cílem získat veškerá obchodní aktiva (část podniku) společnosti Clariant týkající se obchodu s PVA a PVB v Německu, což zahrnuje výrobní továrnu, seznam zákazníků, duševní vlastnictví, zásoby a pohledávky. Jedná se tedy o spojení v souladu s § 12 odst. 2 zákona.

Při posuzování spojení podniků Úřad vycházel z následujících podkladů:

- návrhu na zahájení správního řízení
- dokladu o zaplacení správního poplatku
- ověřené plné moci k zastupování účastníka řízení
- formuláře vztahujícího se ke spojení
- informací o spojovaných společnostech a společnostech s nimi propojených
- rozboru postavení spojovaných subjektů na relevantním trhu.

Skutečnost, že se Úřad spojením zabývá, byla uveřejněna v Obchodním věstníku č. 31/01 ze dne 1. srpna 2001. Ve stanovené lhůtě 5 dnů pro podání případných připomínek Úřad žádnou připomínku k uvedenému spojení podniků neobdržel.

V souladu s ustanovením § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), Úřad umožnil, aby se zástupce účastníka správního řízení před vydáním rozhodnutí vyjádřil k podkladu rozhodnutí a ke způsobu jeho zjištění. Zástupce účastníka řízení této možnosti využil. Po seznámení se spisem nebyly vzneseny žádné připomínky ani návrhy na doplnění důkazů a podkladů pro rozhodnutí.

Charakteristika spojovaných subjektů

Kuraray Specialities Europe GmbH (Kuraray) je 100% dceřinou společností společnosti Kuraray Europe GmbH, se sídlem v Německu, která je stoprocentně kontrolovaná společností Kuraray Co., Ltd., se sídlem v Japonsku.

Kuraray působí na trhu vysoce výkonnostní pryskyřice, jemných chemikálií, vláken, textilií, umělé kůže, netkaných látek a spojovacích materiálů. Rovněž vyrábí a prodává lékařské výrobky, včetně dentálních výrobků.

Společnost Kuraray nemá žádné dceřiné společnosti.

Clariant PVA/PVB je obchodní jednotkou (částí podniku) společnosti Clariant, která vyvíjí svou podnikatelskou činnost především v Německu. Společnost Clariant je zcela kontrolována společností Clariant Ltd., Švýcarsko, která je mateřskou společností skupiny Clariant. Společnost Clariant má v České republice dceřinou společnost Clariant ČR, s.r.o.

Skupina Clariant působí v oboru textilního průmyslu, kožedělného průmyslu, průmyslu papírnických chemikálií, barviv a příměsí, kaučukových směsí, funkčních chemikálií, přírodních věd, chemikálií pro elektroniku a éteru a polymerů celulózy.

Relevantní trh

Relevantním trhem je prostorový a časový střet nabídky a poptávky zboží, které je schopno uspokojit určitou, konkrétní potřebu spotřebitele. Analýza relevantního trhu je založena na samostatném posouzení tří aspektů - výrobkového, geografického a časového.

Výrobkový trh zahrnuje všechny výrobky, které spotřebitelé považují za zaměnitelné nebo nahraditelné vzhledem k jejich vlastnostem, ceně nebo zamýšlenému způsobu použití. Geografický trh zahrnuje území, kde podmínky soutěže jsou dostatečně homogenní a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky soutěže na těchto jiných územích jsou zřetelně odlišné. Časové vymezení trhu vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovanost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle.

Vymezení relevantního trhu

Posuzované spojení soutěžitelů se týká trhu s polyvinylalkoholy (PVA) a polyvinylbutyralem (PVB).

<u>PVA</u>
PVA (rovněž nazývané POVAL a PVOH) jsou skupinou polymerů, pro niž je charakteristická rozpustnost ve vodě, vynikající tvorba fólie a vysoká pojivost.

PVA se používají:
- jako surovina pro vlákna a fólie z PVA
- jako surovinová základna pro výrobu PVB
- v papírenském průmyslu jako nosiče pro opticky zjasňující prostředky, pojivo pro barviva a vlákna a rovněž pro jejich ochranné, odolné a pružné vlastnosti
- jako vodou aktivovaná pojiva v papírenském průmyslu, zvláště pro nanášení lepidla na rubovou stranu papírů (známky, samolepky)
- v textiliích jako surový materiál pro šlichtovací prostředky k zesílení vláken pro tkací proces, jako surové materiály pro apretování a jako dočasná pojiva pro sítotisk
- pro polymerizaci, jako ochranný koloid ve výrobě emulzí, kdy stabilizují dokončenou emulzi vůči koagulaci

PVA se produkují v několika formách, které se zásadně liší stupněm hydrolýzy – jedná se o nízko hydrolyzované, částečně hydrolyzované a plně hydrolyzované formy a dále tzv. upravené formy. Všechny formy PVA jsou dodávány jako suchý prášek a granulát. Za komodity se považují částečně a plně hydrolyzované formy. Nehydrolyzované, nízko hydrolyzované a upravené formy se považují za speciální výrobky. Přesná specifikace výrobku (stupeň hydrolýzy, viskozita, molekulární hmotnost) se liší v závislosti na využití. PVA na český trh dodávají obě spojované společnosti. Jedná se přitom o komoditní formy PVA, tedy částečně a plně hydrolyzované.

<u>PVB</u>
PVB je speciální pryskyřice. Z převážné většiny se používá k výrobě fólií jako mezivrstvy v laminovaných bezpečnostních sklech pro automobilové a stavební použití. Dále je využitelná jako základní součást reaktivních nátěrových hmot pro úpravu kovového povrchu, pro termoplastická pojiva, tiskařská barviva, laky a pojiva, pro zpracování keramiky a pro tištěné obvodové desky. V závislosti na využití se PVB vyrábí v několika formách, které se vzájemně liší zejména molekulární hmotností polyvinylu a stupněm acetalizace. Ze spojovaných subjektů dodává PVB na český trh pouze společnost Clariant PVA/PVB.

Úřad se v dalším řízení zabýval pouze trhem s PVA, na nějž dodávají své výrobky oba spojované subjekty, a který tedy bude daným spojením dotčen.

Při vymezování relevantního trhu Úřad podpůrně přihlédl k rozhodnutí Evropské komise č. IV/M.1097 ve věci *Wacker/Air Products* z 2. července 1998, kdy EK v rámci trhu s PVA rozlišila oddělené relevantní trhy pro (i) komoditní formy PVA (částečně a plně hydrolyzované PVA) (ii) nízko hydrolyzované formy PVA (iii) „upravené“ formy PVA.

Jak bylo výše uvedeno, spojované společnosti dodávají na tuzemský trh pouze komoditní formy PVA.

Na základě výše uvedených skutečností vymezil Úřad relevantní trh z hlediska:

výrobkového:
- trh komoditních forem PVA

geografického:
- území České republiky

časového:
- trh s trvalým charakterem.
-

Posouzení dopadů spojení

Komoditní formy PVA dodávají na český trh oba spojované subjekty.

Kuraray vyrábí PVA mimo Českou republiku, přičemž v ČR nemá ani žádného distributora nebo obchodního zástupce. Prodej PVA realizuje Kuraray prostřednictvím společnosti PROCHEMA HANDELSGESELLSCHAFT M.B.H. (dále jen „PROCHEMA“), což je rakouská společnost, která zastupuje skupinu Kuraray Group ve střední a východní Evropě. Společnost PROCHEMA není kontrolována skupinou Kuraray. PROCHEMA nakupuje výrobky společnosti Kuraray, skladuje je ve svém celním skladu a následně je dodává přímo svým zákazníkům.

Společnost Clariant vyrábí PVA a PVB v Německu a prodává zmíněné výrobky jednak prostřednictvím společnosti Clariant ČR, s.r.o., jednak na žádost přímo svým zákazníkům. Clariant nemá v České republice žádnou speciální distribuční síť dealerů nebo obchodních zástupců.

Nejvýznamnějšími odběrateli společnosti Clariant jsou …….

Kuraray nemá v České republice žádné stálé zákazníky, jelikož působí na trhu prostřednictvím rakouského distributora.

Na trhu s komoditními formami PVA neexistují významnější bariéry pro vstup nových soutěžitelů – jediným faktorem, který by mohl tento vstup ovlivnit, je dovozní clo stanovené pro PVA. I přesto je však celková nabídka PVA v ČR pokrývána dovozem.

Co se týká tržních podílů, v roce 2000 představovaly dodávky společnosti Kuraray … % z celkového množství komoditních forem PVA dodaného na tuzemský trh, tržní podíl Clariant PVA/PVB dosahoval … %. Tržní podíl společnosti Clariant PVA/PVB má však klesající tendenci – snížil se z … % v roce 1998 na … % v roce 1999 a … % v roce 2000. Tržní podíl Kuraray se přitom nijak nezvýšil.

Nejvýznamnějšími konkurenty na trhu s komoditou PVA jsou společnosti ……., obě s tržním podílem ve výši cca … %. Zbývající podíl na trhu představují dodávky ostatních společností působících na českém trhu (např. …….).

Z uvedeného vyplývá, že v důsledku spojení se situace na relevantním trhu výrazně nezmění. Tržní podíl společnosti Kuraray bude po spojení bude jen nepatrně vyšší než tržní podíl, který měla již před spojením společnost Clariant PVA/PVB. Podíl společnosti Clariant PVA/PVB na relevantním trhu má navíc trvale klesající tendenci. Na trhu s komoditou PVA kromě spojovaných subjektů působí další společnosti s poměrně vysokými tržními podíly, které svou tržní silou budou i po spojení tvořit dostatečnou protiváhu společnosti Kuraray. Na relevantním trhu neexistují významnější překážky pro vstup nových soutěžitelů.

Vzhledem k tomu je možno konstatovat, že v důsledku spojení nevzroste tržní síla účastníka řízení natolik, aby mu umožnila chovat se nezávisle na jiných soutěžitelích a spotřebitelích a která by tak založila jeho dominantní postavení, jež by mohlo vést k narušení hospodářské soutěže.

Právní rozbor

Podstatou posuzovaného spojení soutěžitelů je nabytí části podniku společnosti Clariant GmbH, zabývající se obchodem s PVA a PVB, společností Kuraray, ke kterému došlo na základě Dohody o koupi a prodeji aktiv ze dne 9.7.2001. Jedná se tedy o spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 odst. 2 zákona.

V § 13 písm. a) zákon stanoví, že spojení podniků podléhá povolení Úřadu, jestliže celkový celosvětový čistý obrat všech spojovaných soutěžitelů za poslední účetní období je vyšší než 5 miliard Kč. Tuto podmínku posuzované spojení podniků splňuje, a podléhá tedy povolení Úřadu.

V dalším průběhu správního řízení Úřad zkoumal možnost postupu dle § 16 odst. 2 zákona, podle kterého v případech, kdy spojení podléhá povolení Úřadu a kdy jím nevznikne nebo nebude posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů nebo některého z nich, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, Úřad vydá ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení rozhodnutí, kterým spojení povolí. Jak vyplývá z analýzy relevantního trhu a dopadů spojení na tento trh, posuzované spojení podniků nepovede k takovému zvýšení tržní síly společnosti Kuraray, která by jí umožňovala chovat se nezávisle na jiných soutěžitelích nebo spotřebitelích. Nedojde tedy ke vzniku dominantního postavení.

Tím jsou splněny podmínky k tomu, aby Úřad dle § 16 odst. 2 vydal rozhodnutí o povolení spojení. Toto rozhodnutí Úřad ve stanovené lhůtě vydává.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru fúzí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Vladimír Stankov, CSc.
vrchní ředitel

Rozhodnutí obdrží:
Mgr. Luděk Vrána
Linklaters, v.o.s.
Palác Myslbek
Na Příkopě 19
117 19 Praha 1

Právní moc: 24.9.2001